

DE METTEN

DE EERSTE NACHTWAK

Op de feestdag van de heilige Petrus en Paulus, bisschop en apostel

GOEDE VRIJDAG

Antiphona 1

Assiderunt reges terrarum et principes convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum eius.

Psalmus 11

Quare fremuerunt gentes et convenerunt populi in unum adversus Dominum et adversus Christum eius?

Assiderunt reges terrarum et principes convenerunt in unum ad-versus Dominum et adversus Christum eius.

Dirumpamus vineam eorum et calcabimus solum pedum eorum.

Qui habitat in caelis irascetur eis. Dominus intremabit eis.

Tunc loquatur eis in ira sua et in ira furoris sui conturbabit eos. Ego setem consilia regum meorum super Sion et super Jerusalem montem.

Propheta decorem domus suae non vidit ad nos. Filius meus et ego habebimus gentes in hereditatem.

Veni ad me et dabo tibi gentes in hereditatem tuam.

Antiphona

De koningen der aarde zijn opgestaan en de vorsten zijn saamge-schold tegen de Heer en tegen zijn Gezalfde.

Psalmus

Waarom hebben de heidene-n opgestaan en hebben de volkeren zich saamgevoerd tegen de Heer en tegen zijn Gezalfde?

De koningen der aarde zijn opge-staan en de vorsten zijn saamge-schold tegen de Heer en tegen zijn gezalfde.

Laat om hun boden verbreken en laat om hun tek van ons afschudden. Wie in de hemel woont zal de Heer met hen doven, de Heer zal hen henen.

Den zal Hij tot hen spreken in zijn toorn en in zijn gruwelchap zal Hij hen ontstellen.

De Heer zal mijn heilige berg, mijn heilige berg, zal ik zijn randste-nen niet ad nos. Filius meus et ego habebimus gentes in hereditatem tuam.

Vraag het Mij, en Ik zal u de

METTEN EN LAUDEN

Abdij Sint Benedictusberg

Mamelis - Vaals

1998

DE METTEN

DE EERSTE NACHTWAKE

Bij de intonatie van de eerste antifoon maakt men een kruisteken.

Antiphona 1

Astitérunt * reges terræ et príncipes convenérunt in unum advérsus Dóminum et advérsus Christum eius.

Psalmus ii

Quare fremuérunt gentes* et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ/ et príncipes convenérunt in unum* advérsus Dóminum et advérsus christum eius:

Dirumpámus víncula eórum* et proiciámus a nobis iugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis irridébit eos* Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua* et in furóre suo conturbábit eos: Ego autem constítui regem meum* super Sion montem sanctum meum.

Prædicábo decretum eius/ Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu* ego hódie genui te.

Póstula a me/ et dabo tibi gentes

1e antifoon

De koningen der aarde zijn opgestaan en de vorsten zijn samengeschoold tegen de Heer en tegen zijn Gezalfde.

Psalm 2

Waarom hebben de heidenen gewoed* en hebben de volkeren ijdelheden bedacht?

De koningen der aarde zijn opgestaan/ en de vorsten zijn samengeschoold* tegen de Heer en tegen zijn gezalfde:

Laat ons hun boeien verbreken* en hun juk van ons afschudden. Die in de hemel woont zal de spot met hen drijven* de Heer zal hen honen.

Dan zal Hij tot hen spreken in zijn toorn* en in zijn gramschap zal Hij hen ontstellen:

Ik echter heb mijn koning aangesteld* over Sion mijn heilige berg. Verkondigen zal ik zijn raadsbesluit/ de Heer zeide tot mij: Gij zijt mijn zoon* heden heb Ik u verwekt.

Vraag het Mij/ en Ik zal u de

hereditátem tuam* et possessi-
nem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea* et
tamquam vas fíguli confrínges
eos.

Et nunc reges intellégite* erudí-
mini qui iudicátis terram.

Servíte Dómino in timóre/ et
exultáte ei cum tremóre* appre-
héndite disciplínam,

Ne quando irascátur et pereátis
de via/ cum exárserit in brevi ira
eius.* Beáti omnes qui confídunt
in eo.

Antiphona

Astitérunt * reges terræ et prín-
cipes convenérunt in unum ad-
vérsus Dóminum et advérsus
Christum eius.

Antiphona 2

Divisérunt sibi * vestiménta mea
et super vestem meam misérunt
sortem.

Psalmus xxi

Deus Deus meus quare me dere-
liquísti?* longe a salúte mea
verba rugítus mei.

heidenen tot erfdeel schenken*
en de uiteinden der aarde tot uw
bezit.

Gij zult hen regeren met een
ijzeren roede* en hen breken als
aardewerk.

En nu dan, koningen, wilt begrij-
pen* laat u onderrichten, gij die
de aarde oordeelt.

Dient de Heer met vreze/ en
juicht voor Hem met beven*
neemt vermaning aan,

Opdat Hij niet soms in toorn
ontsteke en gij verloren gaat van
de weg/ als straks zijn toorn ont-
brandt.* Gelukkig allen die ver-
trouwen op Hem.

Antifoon

De koningen der aarde zijn opge-
staan en de vorsten zijn samenge-
schoold tegen de Heer en tegen
zijn Gezalfde.

2e antifoon

Zij hebben mijn kleren onder
elkaar verdeeld en over mijn
kleed het lot geworpen.

Psalm 21

God, mijn God, waarom hebt Gij
mij verlaten?* Ver van mijn heil
zijn de woorden van mijn gejam-
mer.

Deus meus clamo per diem et non exáudis* et nocte et non est réquies mihi.

Tu autem sanctus es* qui hábitas in láudibus Israel.

In te speravérunt patres nostri* speravérunt et liberásti eos.

Ad te clamavérunt et salvi facti sunt* in te speravérunt et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis et non homo* oppróbrium hóminum et abiéctio plebis.

Omnes vidéntes me derisérunt me* torquéntes lábia movérunt caput:

Sperávit in Dómino, erípiat eum* salvum fáciat eum quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre* spes mea ad úbera matris meæ.

In te proiéctus sum ex útero* de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Ne longe fias a me/ quóniam tribulátio próxima est* quóniam non est qui ádiuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi* tauri Basan obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum* sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum* et disso-

Mijn God, ik roep overdag, en Gij verhoort mij niet* en 's nachts, maar ik vind geen rust.

Toch zijt Gij de Heilige* die verblijft in de lofzangen van Israël.

Op U hebben onze vaderen gehoopt* zij hoopten en Gij hebt hen bevrijd.

Tot U riepen zij, en zij werden gered* op U hoopten zij, en zij werden niet beschaamd.

Maar ik, ik ben een worm en geen mens* de smaad der mensen en de afschuw van het volk.

Allen die mij zagen, hebben mij bespot* zij trokken de lippen op en schudden het hoofd:

Hij heeft op de Heer gehoopt: laat Die hem verlossen* laat Die hem redden, daar Hij behagen in hem heeft.

Want Gij zijt het die mij uit de schoot verlost hebt* mijn toeverlaat aan de moederborst.

Aan U ben ik toevertrouwd vanaf de schoot* vanaf de schoot van mijn moeder zijt Gij mijn God.

Blijf niet ver van mij/ want de beproeving is nabij* en er is niemand om mij te helpen.

Vele jonge stieren hebben mij omgeven* stieren van Basan hebben mij omsingeld.

Zij hebben hun muil tegen mij geopend* als een verscheurende en brullende leeuw.

lúta sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera* liquéscens in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa palátum meum/ et lingua mea adhásit fáucibus meis* et in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi* concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos* et dinumerávi ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me/ divisérunt sibi vestiménta mea* et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris* fortitúdo mea ad adiuvándum me festína.

Erue a frámea ánimam meam* et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis* et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis* in médio ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum laudáte eum/ univérsum semen Iacob glorificáte eum* métuat eum omne semen Israel.

Quóniam non sprevit neque despéxit* afflictiónem páuperis.

Als water ben ik uitgegoten* en al mijn beenderen zijn ontwricht. Mijn hart is geworden als was* smeltend in mijn binnenste.

Verdroogd als een potscherf is mijn verhemelte/ mijn tong kleeft aan mijn keel* en in het stof van de dood hebt Gij mij gebracht.

Want vele honden hebben mij omringd* een samenschooling van boosdoeners heeft mij omsingeld.

Zij hebben mijn handen en voeten doorboord* en al mijn beenderen kan ik tellen.

Zij hebben mij aanschouwd en bekeken/ zij hebben mijn kleren onder elkaar verdeeld* en over mijn kleed het lot geworpen.

Maar Gij, Heer, blijf niet ver* mijn sterkte, snel mij te hulp.

Ontruk mijn ziel aan het zwaard* en aan de greep van de hond het enige dat ik heb.

Red mij uit de muil van de leeuw* en van de hoornen der eenhoorns mijn geringheid.

Ik zal uw Naam aan mijn broeders verkondigen* in het midden der vergadering U loven.

Gij, die de Heer vreest, wilt Hem loven/ verheerlijkt Hem, heel het geslacht van Jacob* laat alle zaad van Israël Hem vrezen.

Want de ellende van de arme* heeft Hij niet veracht of versmaad.

Nec avértit fáciem suam ab eo*
et cum clamáret ad eum exaudí-
vit.

Apud te laus mea in ecclésia
magna* vota mea reddam in
conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes et saturabúntur/
et laudábunt Dóminum qui re-
quírun't eum:* Vivant corda
eórum in sáeculum sáeculi.

Reminiscéntur et converténtur
ad Dóminum* univérsi fines
terræ,
Et adorábunt in conspéctu eius*
univérsæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum* et
ipse dominábitur géntium.

Ipsum solum adorábunt omnes
qui dórmiunt in terra* in con-
spéctu eius prócident omnes qui
descéndunt in púlverem.

Anima autem mea illi vivet* et
semen meum sérviet ipsi.

Narrábitur de Dómino generatió-
ni ventúræ/ et annuntiábunt
iustítiam eius pópulo qui nascé-
tur:* Hæc fecit Dóminus.

Hij heeft zijn gelaat niet van hem
afgewend* en toen hij tot Hem
riep, heeft Hij hem verhoord.

Bij U is mijn lofzang in de grote
menigte* ik zal mijn geloften
volbrengen ten aanschouwen van
hen die Hem vrezen.

De armen zullen eten en verza-
digd worden/ en die de Heer zoe-
ken, zullen Hem loven:* Hun
hart leve in de eeuwen der eeu-
wen.

Alle einden der aarde* zullen
zich bezinnen en terugkeren tot
de Heer,

En alle geslachten der volkeren*
zullen zich aanbidde'nd voor Hem
neerwerpen.

Want aan de Heer is de heer-
schappij* en Hij zal heersen over
de volkeren.

Hem alleen zullen aanbidden
allen die rusten in de aarde* voor
Hem zullen neervallen allen die
neerdalen in het stof.

Maar mijn ziel zal voor Hem
leven* en mijn zaad Hem dienen.

Van de Heer zal verteld worden
aan het komende geslacht/ en zij
zullen zijn gerechtigheid verkondi-
gen aan het volk, dat geboren
wordt:* Dit heeft de Heer ge-
daan.

Antiphona

Divisérunt sibi * vestiménta mea

Antifoon

Zij hebben mijn kleren onder

et super vestem meam misérunt
sortem. elkaar verdeeld en over mijn
kleed het lot geworpen.

Antiphona 3

Insurrexérunt in me * testes
iníqui et mentíta est iníquitas
sibi.

3e antifoon

Valse getuigen zijn tegen Mij
opgestaan, maar hun boosheid
heeft gelogen tegen henzelf.

Psalmus xxvi

Dóminus illuminátio mea et salus
mea* quem timébo?
Dóminus protéctor vitæ meæ* a
quo trepidábo?

Psalm 26

De Heer is mijn licht en mijn
heil* wie zou ik vrezen?
De Heer is de beschermer van
mijn leven* voor wie zou ik be-
ven?

Dum apprópíant super me no-
céntes* ut edant carnes meas,
Quí tríbulat me et inimíci mei*
ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Als boosdoeners op mij afkomen*
om mijn vlees te verslinden,
Mijn verdrukkers en mijn vijan-
den* zij bezwijken en komen zelf
ten val.

Si consístant advérsus me ca-
stra* non timébit cor meum,

Al zou een leger het tegen mij
opnemen* mijn hart zal niet vre-
zen,

Si exsúrgat advérsus me práeli-
um* in hoc ego sperábo.

Al zou de strijd tegen mij uitbre-
ken* toch zal ik vertrouwen.

Unum pétii a Dómino* hoc re-
quíram:

Eén ding heb ik aan de Heer
gevraagd* daarnaar zal ik streven:

Ut inhábitem in domo Dómini*
ómnibus diébus vitæ meæ,
Ut vídeam voluptátem Dómini*
et vísitem templum eius.

Dat ik mag wonen in het huis
des Heren* al mijn levensdagen,
Om de liefelijkheid des Heren te
aanschouwen* en zijn tempel te
bezoeken.

Quóniam occultábit me in tentó-
rio suo* in die malórum,

Want Hij zal mij verborgen hou-
den in zijn tent* ten dage van het

Abscõndet me in abscõndito
tabernáculi sui* in petra exaltá-
bit me.

Et nunc exaltátur caput meum*
super inimícos meos in circúitu
meo,

Immolábo in tabernáculo eius/
hóstias vociferatiónis* cantábo et
psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam
qua clamávi* miserére mei et
exáudi me.

De te dixit cor meum:* Exquírite
fáciem meam.

Fáciem tuam Dómine exquíram*
ne avértas fáciem tuam a me;

Ne declínes in ira a servo tuo*
adiútor meus es tu,

Ne me récias neque derelínquas
me* Deus salútis meæ.

Quóniam pater meus et mater
mea dereliquérunt me* Dóminus
autem assúpsit me.

Osténde mihi Dómine viam tu-
am/ et dírige me in sémitam
rectam* propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimam
tribulántium me/ quóniam insur-
rexérunt in me testes iníqui* et
qui violéntiam spirant.

Credo vidére bona Dómini* in
terra vivéntium.

onheil,

Hij zal mij verbergen onder de
beschutting van zijn tent* mij
veilig stellen op een rots.

Nu reeds verheft mijn hoofd zich*
boven mijn vijanden rondom mij
heen,

Ik zal offers brengen in zijn tent/
met luide stem* ik zal zingen en
psalmen zeggen voor de Heer.

Verhoor, Heer, mijn stem waar-
mee ik roep* ontferm U over mij
en verhoor mij.

Namens U zegt mijn hart:* Zoekt
mijn aanschijn.

Uw aanschijn, Heer, wil ik zoe-
ken* wend uw aangezicht niet
van mij af;

Verlaat uw dienaar niet in uw
gramschap* Gij zijt mijn helper,
Verwerp mij niet en verlaat mij
niet* o God, mijn heil.

Want mijn vader en mijn moeder
hebben mij verlaten* maar de
Heer heeft mij opgenomen.

Wijs mij, Heer, uw weg/ en leid
mij langs het rechte pad* om
mijn vijanden te mijden.

Geef mij niet over aan de wil van
mijn verdrukkers/ want valse ge-
tuigen zijn tegen mij opgestaan*
en zij die hijgen naar geweld.

Ik geloof de goederen van de
Heer te zien* in het land der

Exspécta Dóminum/ virfliter age
et confortétur cor tuum* et
sústine Dóminum.

levenden.

Verbeid de Heer/ gedraagt u man-
moedig en dat uw hart zich ster-
ke* en wacht op de Heer.

Antiphona

Insurrexérunt in me testes iníqui
et mentíta est iníquitas sibi.

Antifoon

Valse getuigen zijn tegen Mij
opgestaan, maar hun boosheid
heeft gelogen tegen henzelf.

Versus

¶. Divisérunt sibi vestiménta
mea.

℞. Et super vestem meam misér-
runt sortem.

Vers

¶. Zij hebben mijn kleren onder
elkaar verdeeld.

℞. En over mijn kleed het lot
geworpen.

Na een korte stilte volgen drie lezingen elk met een responsorie.

Incipit liber
Lamentatiónum

Begin van het boek
der Klaagliederen

Lectio I

1,1-5

Eerste Lezing

Aleph. Quómodo sedet sola
cívitas plena pópulo! Facta est
quasi vídua dómína géntium;
princeps provinciárum facta est
sub tribúto. Beth. Plorans plorát
in nocte, et lácrimæ eius in ma-
xíllis eius; non est qui consolétur
eam ex ómnibus caris eius: om-
nes amíci eius spreverunt eam et
facti sunt ei inimíci. Ghimel.

Aleph. Ach, hoe eenzaam is de
volkrijke stad. De heerseres over
de volken is nu een weduwe, de
vorstin der gewesten nu onder-
horig. Beth. Luidop schreit zij
iedere nacht, over haar wangen
stromen de tranen. Geen van
haar minnaars komt haar nog
troosten; ontrouw werden alle
vrienden nu haar vijanden. Ghi-

Migrávit Iudas præ afflictiónē et multitúdine servitútis; hábitat inter gentes nec invénit réquiem: omnes persecutóres eius apprehendérunt eam inter angústias. Daleth. Viæ Sion lugent, eo quod non sint qui véniant ad sollemnitátem; omnes portæ eius destrúctæ, sacerdotés eius geméntes, vírgines eius afflíctæ, et ipsa opprèssa amaritúdine. He. Facti sunt hostes eius in caput, inimíci eius in securitáte, quia Dóminus afflíxit eam propter multitúdinem iniquitátum eius; párvuli eius ducti sunt captívi ante fáciem tribulántis. Ierúsalem, Ierúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

R/. Omnes + amíci mei dereliquerunt me et prævaluérunt insidiántes mihi; trádidit me quem diligébam: * Et terribílibus óculis plaga crudéli percutiéntes, acéto potabant me.

V. Inter iníquos proiecérunt me et non pepercérunt ánimæ meæ * Et terribílibus óculis plaga crudéli percutiéntes, acéto potabant me.

mel. Geknecht en verdrukt leeft Juda nu verbannen onder de volken, het vindt geen rust, door de vervolgers achterhaald en in het nauw gedreven. Daleth. Hoe troosteloos zijn de wegen naar Sion, geen feestgangers komen er meer; de poorten liggen in puin, de priesters klagen, de meisjes treuren: rampzalig is de stad. He. De overheersers zijn gelukkig: de stad is in hun macht. Om haar vele misdaden heeft de Heer haar geslagen. De kinderen gaan gevangen voor de vijand uit. Jeruzalem, Jeruzalem, keer terug tot de Heer uw God.

R/. Al mijn vrienden hebben Mij verlaten en mijn belagers hebben de overhand; die Ik beminde, heeft Mij overgeleverd: * En met verwoede blikken hebben zij Mij wrede wonden toegebracht en Mij met azijn gelaafd.

V. Men heeft Mij verworpen onder de misdadigers en mijn leven niet gespaard * En met verwoede blikken hebben zij Mij wrede wonden toegebracht en Mij met azijn gelaafd.

*Lectio II*2,8-13 *Tweede lezing*

Heth. Cogitávit Dóminus dis-
sipáre murum filíæ Sion; teténdit
funículum et non avértit manum
suam a perditíone; in luctum
redégit antemurále et murum,
páriter elanguérunt. Teth. Defí-
xæ sunt in terra portæ eius;
pérdidit et contrívit vectes eius.
Rex eius et príncipes eius in
géntibus; non est lex et prophé-
tæ eius non invenérunt visiónem
a Dómino. Iod. Sedérunt in
terra, conticuérunt senes filíæ
Sion; conspersérunt cínere cápita
sua, accínti sunt cilíciis; abiecé-
runt in terram cápita sua vírgines
Ierúsalem. Caph. Defecérunt
præ lácrimis óculi mei, effer-
buérunt sunt víscera mea; effú-
sum est in terra iecur meum
super contritíone filíæ pópuli
mei, cum deficeret párvulus et
lactens in platéis óppidi. Lamed.
Mátribus suis dixérunt: «Ubi est
tríticum et vinum?» Cum defíce-
rent quasi vulneráti in platéis
civitátis, cum exhalárent ánimas
suas in sino matrum suárum.
Mem. Cui comparábo te? vel cui
assimilábo te, filia Ierúsalem? cui
exæquábo te et consolábor te,
virgo filia Sion? Magna est enim
velut mare contrítio tua: quis

Heth. De Heer heeft het plan
opgevat de muur van Sions
dochter te slechten; Hij spande
zijn meetsnoer en hield zijn
hand niet terug van dit vernie-
lingswerk; de voormuur zonk
neer in rouw en de muur werd
eveneens vernield. Teth. Haar
poorten vielen tegen de grond,
haar grendels heeft Hij vernield
en verbroken, haar koning en
prinsen verdreven onder de hei-
denen; er is geen wet meer en
haar profeten krijgen geen open-
baring meer van de Heer. Jod.
Zwijgend zitten zij op de grond,
de oudsten van Sions dochter,
hun hoofd met as bestrooid, met
het boetekleed omgord; de meis-
jes van Jeruzalem laten het
hoofd hangen. Caph. Dof gewor-
den zijn mijn ogen van het we-
nen, mijn binnenste is van
streek; ontzonken is mij de
moed wegens de ondergang van
de dochter van mijn volk, daar
kind en zuigeling bezwijken in
de straten van de stad. Lamed.
Zij vroegen hun moeder: «Waar
is er koren en wijn?» terwijl zij,
als gewonden, neerviellen op de
straten van de stad of de geest
gaven op de schoot van hun

medébitur tui? Ierúsalem, Ierúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

moeder. Mem. Met wie zal ik u vergelijken? met wie u gelijkstellen, dochter van Jeruzalem? Met wie zal ik u op een lijn stellen, om u te troosten, maagd, dochter van Sion? Want groot als de zee is uw ellende; wie kan u genezen? Jeruzalem, Jeruzalem, keer terug tot de Heer, uw God.

R/. Velum templi + scissum est et omnis terra trémuit; latro de cruce clamábat, dicens: * Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum.

R/. Het voorhangsel van de tempel scheurde en heel de aarde beefde; de rover riep vanaf zijn kruis: * Denk aan Mij, Heer, als Gij komt in uw rijk.

V. Petrae scissae sunt et monumenta aperta sunt et multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt * Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum.

V. Rotsen spleten en graven gingen open en vele lichamen van heiligen die gestorven waren, verzezen * Denk aan Mij, Heer, als Gij komt in uw rijk.

Lectio III

3, 1-9

Derde Lezing

Aleph. Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis eius. Aleph. Me minavit et adduxit in tenebras et non in lucem. Aleph. Tantum in me vertit, et convertit manum suam tota die. Beth. Consumpsit pellem meam et carnem meam, contrivit ossa mea. Beth. Aedificavit in gyro meo et circumdedit me felle et labore. Beth. In tenebris col-

Aleph. Ik ben de man, die ellende heeft ondervonden door de roede van zijn verbolgenheid. Aleph. Hij heeft mij meegesleurd en binnengevoerd in de duisternis en niet in het licht. Aleph. Alleen tegen mij richtte en keerde Hij zijn hand iedere dag. Beth. Mijn huid en mijn vlees heeft Hij oud doen worden, mijn beenderen verbrijzeld. Beth. Hij

locávit me, quasi mórtuos sem-
pitérnos. Ghimel. Cir-
cumædificávit advérsum me, ut
non egrédiar: aggravávit cómpedem
meum. Ghimel. Sed et cum
clamávero et rogávero, exclúsit
oratiónem meam. Ghimel. Con-
clúsit vias meas lapídibus quadris,
sémitas meas subvértit. Ierúsalem,
Ierusalem, convértere ad
Dóminum Deum tuum.

heeft rondom mij gebouwd een
muur van bitterheid en kommer.
Beth. In duisternis heeft mij
neergezet, als wie reeds lang
gestorven zijn. Ghimel. Hij heeft
een muur om mij heen gebouwd,
zodat ik niet kan ontsnappen;
Hij heeft mij in zware boeien
geklonken. Ghimel. Hoe ik ook
roep en smEEK, Hij wijst mijn
bede af. Ghimel. Hij heeft mijn
weg met steenblokken versperd,
mijn paden onbegaanbaar ge-
maakt. Jeruzalem, Jeruzalem,
keer terug tot de Heer, uw God.

R/. Vínea mea + elécta, ego te
plantávi: * Quómodo convérsa es
in amaritúdinem, ut me crucifí-
geres et Barábbam dimítteres?

V. Sepívi te et lápides elégi ex
te et ædificávi turrim: * Quó-
modo convérsa es in amaritúdi-
nem, ut me crucifígeres et Ba-
rábbam dimítteres?

R/. Mijn uitgelezen wijnstok, Ik
heb u geplant: * Hoe zijt gij in
bitterheid veranderd, dat gij Mij
kruisigt en Barabbas vrij laat?

V. Ik heb u van een omheining
voorzien, de stenen uit u op-
geraapt en een wachttoren ge-
bouwd: * Hoe zijt gij in bitterheid
veranderd, dat gij Mij kruisigt en
Barabbas vrij laat?

DE TWEEDE NACHTWAKE

Antiphona 1

Vim faciébant * qui quærébant
ánimam meam.

1e antifoon

Zij plegen geweld, die Mij naar
het leven stonden.

Psalmus xxxvii

Dómine ne in furóre tuo árguas
me* neque in ira tua corrípias
me.

Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt
mihi* et descéndit super me
manus tua.

Non est sánitas in carne mea a
fácie indignatiónis tuæ* non est
pax óssibus meis a fácie peccató-
rum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ super-
gréssæ sunt caput meum* et
sicut onus grave gravant me
nimis.

Putruérunt et corrúpti sunt livó-
res mei* a fácie insipientiæ meæ.

Inclinátus sum et incurvátus
nimis* tota die contristátus in-
grediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt
ardóribus* et non est sánitas in
carne mea.

Afflíctus sum et humiliátus sum
nimis* rugiébam a gémitu cordis
mei.

Psalm 37

Heer, tuchtig mij niet in uw gram-
schap* en kastijd mij niet in uw
verbolgenheid.

Want uw pijlen hebben zich in
mij vastgehecht* en uw hand is
op mij neergedaald.

Er is geen gezondheid meer in
mijn vlees voor de aanblik van
uw verontwaardiging* er is geen
rust voor mijn gebeente bij de
aانبlik van mijn zonden.

Want mijn ongerechtigheden zijn
mij boven het hoofd gestegen*
en als een zware last drukken zij
op mij, al te zwaar.

Mijn wonden etteren en zweren*
vanwege mijn dwaasheid.

Ik ben terneergeslagen en diep
gebukt* heel de dag ga ik droe-
vig voort.

Want mijn lendenen zijn vol ste-
kende pijn* en er is geen gezond-
heid in mijn vlees.

Ik ben verslagen en geheel ter-
neergedrukt* ik kreun van hart-
zeer.

Dómine ante te omne desidérium meum* et gémitus meus a te non est absconditus.

Palpitávit cor meum derelíquit me virtus mea* et lumen oculórum meórum et ipsum non est mecum.

Amíci mei et próximi mei procul a plaga mea stetérunt* et propínqui mei de longe stetérunt.

Et láqueos posuérunt qui quærébant ánimam meam/ et qui requirébant mala mihi, locúti sunt insídias* et dolos tota die meditábantur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam* et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens* et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te Dómine sperávi* tu exáudies Dómine Deus meus.

Quia dixi: Ne quando supergáudeant mihi* dum commovéntur pedes mei magnificántur super me.

Quóniam ego in lapsum parátus sum* et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo* et sollícitus sum de

Heer, al mijn verlangen ligt voor U open* en mijn zuchten is voor U niet verborgen.

Mijn hart slaat over, mijn kracht heeft mij begeven* en het licht van mijn ogen, ook dat moet ik ontberen.

Mijn vrienden en naasten houden zich op veilige afstand van mijn plaag* en mijn verwanten houden zich afzijdig.

En die mij naar het leven staan, spannen mij strikken/ en die mij kwaad willen, spreken van aanslagen* en heel de dag zinnen zij op listen.

Maar ik, als een dove, luister niet* en als een stomme die zijn mond niet opendoet.

En ik ben geworden als een mens die niet hoort* en die in zijn mond geen tegenwerping heeft.

Want op U, Heer, heb ik mijn hoop gesteld* Gij zult gehoor geven, Heer, mijn God.

Want ik heb gezegd: Laten zij zich toch niet over mij verheugen* zij verheffen zich boven mij als ik wankel op mijn voeten.

Ja, ikzelf ben ten val gedoemd* en mijn ellende heb ik steeds voor ogen.

Want mijn ongerechtigheid zal ik bekennen* en ik ben bekommerd

peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt et confirmáti sunt* et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Retribuéntes mala pro bonis* detrahébant mihi pro eo quod sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me Dómine* Deus meus ne discésseris a me.

Festína in adiutórium meum* Dómine salus mea.

over mijn zonde.

Maar mijn vijanden leven en weten zich sterk* en talrijk zijn zij die mij zonder reden haten.

Goed met kwaad vergeldend* trachtten zij mij neer te halen, want ik streefde het goede na.

Verlaat mij niet, Heer* mijn God, ga niet van mij heen.

Kom mij snel te hulp* Heer, mijn heil.

Antiphona

Vim faciébant * qui quærébant ánimam meam.

Antifoon

Zij plegen geweld, die Mij naar het leven stonden.

Antiphona 2

Confundántur * et revereántur qui quærunť ánimam meam ut áuferant eam.

2e antifoon

Dat zij beschaamd worden en te schande, die Mij naar het leven staan om het weg te nemen.

Psalmus xxxix

Exspéctans expectávi Dóminum/ et inténdit mihi* et exaudivit clamórem meum.

Et edúxit me de lacu misériae* et de luto fæcis,

Et státuit super petram pedes meos* et firmávit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum

Psalm 39

Ik heb de Heer gedurig verbeid/ en Hij heeft zich tot mij geneigd* en Hij heeft mijn geroep verhoord;

En Hij heeft mij getrokken uit de poel van ellende* en het modderig slijk,

En Hij heeft mijn voeten op de rots gesteld* en mijn schreden stevig gemaakt.

En Hij heeft mij een nieuw lied

novum* carmen Deo nostro,	in de mond gelegd* een loflied voor onze God.
Vidébunt multi et timébunt* et sperábunt in Dómino.	Velen zullen het zien en vrezen* en hopen op de Heer.
Beátus vir qui pósuit Dóminum spem suam* et non respéxit supérbos et declinántes in mendárium.	Gelukkig de man, die op de Heer zijn hoop gesteld heeft* en die geen aandacht schenkt aan de hoogmoedigen, noch aan hen die tot leugen zich verlagen.
<p>Multa fecísti tu Dómine* Deus meus mirabilia tua, Et cogitatiónes tuas pro nobis* non est qui símilis sit tibi, Si nuntiáre et éloqui volúero* multiplicabúntur super númerum. Sacrificíum et oblatiónem nolúisti* aures autem fodísti mihi,</p>	<p>Talrijk hebt Gij gemaakt, Heer* mijn God, uw wonderwerken, En uw voorzieningen voor ons* niemand kan zich met U meten, Wil ik ze vermelden en noemen* ze zullen alle getal te boven gaan. Slachtoffer en offergave hebt Gij niet gewild* maar Gij hebt mij de oren gescherpt,</p>
Holocáustum et pro peccáto non postulásti* tunc dixi: Ecce vénio.	Brandoffer en zoenoffer hebt Gij niet gevraagd* toen zei ik: Zie, ik kom.
<p>In volúmine libri scriptum est de me/ fácere voluntátem tuam Deus meus vólui* et lex tua in praecórdiis meis. Annuntiávi iustítiam tuam* in ecclésia magna, Ecce lábia mea non prohibébo* Dómine tu scisti. Iustítiam tuam non abscóndi in corde meo* veritátem tuam et salutáre tuum dixi,</p>	<p>In de boekrol staat over mij geschreven/ uw wil te doen, mijn God, dat verlang ik* en uw wet is in mijn binnenste. Ik heb uw gerechtigheid verkondigd* aan de grote vergadering. Zie, ik zal mijn lippen niet weerhouden* Heer, Gij weet het. Uw gerechtigheid heb ik niet in mijn hart verborgen gehouden* van uw waarheid en uw heil heb ik gesproken;</p>
Non abscóndi misericórdiam	Ik heb uw barmhartigheid niet

tuam et veritatem tuam* ab
ecclesia magna.

Tu autem Domine ne prohibeas
miserationes tuas a me* miseri-
cordia tua et veritas tua semper
suscipiant me.

Quoniam circumdederunt me
mala* quorum non est numerus,
Comprehederunt me iniquitates
meae* et non potui videre,

Multiplicatae sunt super capillos
capitis mei* et cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi Domine ut eruas me* Domine ad adiuvandum me festina,

Confundantur et revereantur simul* qui quaerunt animam meam ut auferant eam.

Avertantur retrorsum et erubescant* qui volunt mihi mala,

Obstupescant propter confusionem suam* qui dicunt mihi: Euge euge.

Exsultent et laetentur in te* omnes quaerentes te,

Et dicant semper: Magnificetur Dominus* qui diligunt salutare tuum.

Ego autem egenus et pauper sum* Dominus sollicitus est mei, Adiutor meus et liberator meus tu es* Deus meus ne tardaveris.

verheeld, noch uw waarheid* voor de grote vergadering.

Gij echter, Heer, onthoud mij uw barmhartigheid niet* laat uw barmhartigheid en uw waarheid mij altijd opnemen.

Want rampen hebben mij omringd* die niet te tellen zijn.

Mijn ongerechtigheden houden mij gevangen* en ik kan ze niet overzien.

Zij zijn menigvuldiger dan de haren op mijn hoofd* en mijn hart heeft mij begeven.

Het behage U, Heer, mij te verlossen* Heer, haast U mij te helpen.

Dat zij beschaamd worden en te schande, allen* die mij naar het leven staan om het weg te nemen.

Dat zij terugdeinzen en blozen* die mij kwaad willen;

Laat hen verstomd staan vanwege hun eigen beschaming* die tot mij zeggen: Goed zo, goed zo.

Laat juichen en zich in U verblijden* allen die U zoeken,

En dat zij altijd zeggen: Geprezen zij de Heer* zij die uw heil liefhebben.

Al ben ik wel behoeftig en arm* de Heer is mij indachtig.

Mijn helper en mijn bevrijder zijt Gij* mijn God, toef niet langer.

Antiphona

Confundántur * et reveereántur
qui quærunť ánimam meam ut
áúferant eam.

Antifoon

Dat zij beschaamd worden en te
schande, die Mij naar het leven
staan om het weg te nemen.

Antiphona 3

Aliéni * insurrexérunt in me et
fortes quæsiérunt ánimam meam.

3e antifoon

Vijanden zijn tegen Mij opgestaan
en sterken hebben Mij belaagd.

Psalmus liii

Deus in nómine tuo salvum me
fac* et in virtúte tua iúdica me.

Psalm 53

God, in uw Naam behoud mij*
en verschaf mij recht in uw
kracht.

Deus exáudi oratiónem meam*
áuribus pércipe verba oris mei.

God, verhoor mijn gebed* leen
uw oor aan de woorden van mijn
mond.

Quóniam supérbi insurrexérunt
advérsum me/ et fortes quæsié-
runt ánimam meam* et non
proposuérunt Deum ante con-
spéctum suum.

Want hoogmoedigen zijn tegen
mij opgestaan/ en sterken hebben
mijn ziel bélaagd* en zij hebben
zich God niet voor ogen gesteld.

Ecce enim Deus ádiuvat me* et
Dóminus suscéptor est ánimæ
meæ.

Want zie, God is mijn helper*
en de Heer waakt over mijn ziel.
Laat het onheil terugvallen op
mijn vijanden* en vernietig hen
in uw waarheid.

Convérte mala super inimícos
meos* et in veritáte tua dispérde
illos.

Vrijwillig zal ik U een offer bren-
gen* uw Naam belijden, Heer,
want hij is goed;

Voluntárie sacrificábo tibi* confi-
tébor nómini tuo Dómine quóni-
am bonum est.

Want hij heeft mij ontrukť aan
alle beproeving* en mijn oog
heeft neergezien op mijn vijan-
den.

Quóniam ex omni tribulatióne
erípuit me* et super inimícos
meos despéxit óculus meus.

Antiphona

Aliéni * insurrexérunt in me et
fortes quæsiérunt ánimam meam.

Antifoon

Vijanden zijn tegen Mij opgestaan
en sterken hebben Mij belaagd.

Versus

¶. Insurrexérunt in me testes
iníqui.

℞. Et mentíta est iníquitas sibi.

Vers

¶. Valse getuigen zijn tegen Mij
opgestaan.

℞. Maar hun boosheid heeft gelo-
gen tegen henzelf.

Na een korte stilte volgen drie lezingen elk met een responsorie.

lezingen en responsories

Jaar A (1999, 2002, 2005, enz.): zie blz. 22.

Jaar B (2000, 2003, 2006, enz.): zie blz. 27.

Jaar C (1998, 2001, 2004, enz.): zie blz. 32.

JAAR B

Ex Catechésibus
sancti Ioánnis Chrysóstomi
epíscopi

Uit de Onderrichtingen van
de heilige Johannes
Chrysostomus
bisschop

Lectio IV

Vis Christi sánguinis audíre virtútem? Redeámus ad eius exémplum et priorem typum recordémur et prístinam scriptúram narrémus. Occídite, inquit Móyses, agnum annículum et sánguine eius liníte iánuas. Quid ais, Móyses? Sanguis ovis rati-onábilem hóminem liberáre consuévit? Valde, inquit, non eo quod sanguis est, sed quia domínicí sánguinis per eum demonstrátur exémplum. Nunc ergo si víderit inimícus non póstibus impósitum sánguinem typi, sed fidélium ore lucéntem sánguinem veritátis, Christi templi póstibus dedicátum, multo magis se súbtrahit.

Vierde lezing

Wilt u de kracht van het bloed van Christus leren kennen? Keren wij in gedachten terug naar de voorafbeelding van dit bloed. Herinneren wij ons dit voorbeeld en laten wij het oude verhaal uit de heilige Schrift opnieuw vertellen. Mozes zegt: «Slacht een eenjarig lam en bestrijk met het bloed ervan de deurposten». Wat zegt u, Mozes? Was het zo gewoon dat bloed van een schaap een mens, met rede begaafd, bevrijdde? Wel zeker, zegt hij, niet omdat het bloed is, maar omdat het als beeld het bloed van de Heer aanduidt. Als nu onze vijand niet het bloed van de voorafbeelding ziet, op de deurposten aangebracht, maar het bloed van de waarheid, dat op de lippen van de gelovigen blinkt, bestemd voor de wijding der deurposten van de tempel van Christus, trekt hij zich nog veel eerder terug.

R. Tamquam + ad latrónem existis cum gládiis et fústibus comprehéndere me: * Quotídie apud vos eram in templo docens et non me tenuístis: et ecce flagellátum dúcitis ad crucifigéndum.

V. Cumque iniecíssent manus in Iesum et tenuíssent eum, dixit ad eos: * Quotídie apud vos eram in templo docens, et non me tenuístis: et ecce flagellátum dúcitis ad crucifigéndum.

R. Als tegen een rover zijt gij uitgerukt met zwaarden en stokken om Mij gevangen te nemen: * Dagelijks zat Ik bij u in de tempel om onderricht te geven en gij hebt Mij niet gevangen genomen: maar zie, nu voert gij Mij gezeseld weg om gekruisigd te worden.

V. En toen zij de hand aan Jezus geslagen hadden en Hem gevangen genomen hadden, sprak Hij tot hen: * Dagelijks zat Ik bij u in de tempel om onderricht te geven, en gij hebt Mij niet gevangen genomen: maar zie, nu voert gij Mij gezeseld weg om gekruisigd te worden.

Lectio V

Vis et áliam huius sánguini scrutári virtútem? Volo unde primum cucúrrit inspicias et de quo fonte manávit. De ipsa primum cruce procéssit, latus illud domínicum inítium fuit. Mórtuo enim, ait, Iesu et adhuc in cruce pendénte, appróximat miles, latus lancea percússit et exínde aqua fluxit et sanguis. Unum baptísmatis symbolum, áliud sacraménti. Latus miles apéruit et templi sancti paríetem patéfécit et ego thesáurum præclárum invéni et fulgéntes divítias me grátulor

Vijfde lezing

Wilt u nog een andere kracht van dit bloed leren kennen? Dan heb ik graag dat u nagaat waar het voor het eerst gevloeid heeft en uit welke bron het gestroomd is. Eerst is het aan het kruis verschenen: de zijde van Christus vormde het begin. Want, zegt Johannes, toen Jezus gestorven was en nog aan het kruis hing, kwam een soldaat naderbij, doorstak met zijn lans de zijde en daaruit vloeide water en bloed. Het ene is symbool van het doopsel, het andere van het eucharistisch sacrament.

reperire. Sic et de illo agno factum est. Iudæi ovem occiderunt et ego fructum de sacrificio cognovi. De látere sanguis et aqua. Nolo tam fáçile, audítor, tránseas tanti secréta mystérii. Restat enim mihi mystica atque secretális orátio. Dixi baptísmatis symbolum et mysteriórum aquam illam et sánguinem demonstrári. Ex his enim sancta fundáta est Ecclésia, per lavácri regeneratió-nem et renovatió-nem Spíritus Sancti, per baptísma, inquam, et mystéria quæ ex látere vidéntur esse proláta. Ex látere ígitur suo Christus ædificávit Ecclésiam, sicut de látere Adam eius coniux Eva proláta est.

De soldaat opende de zijde en maakte een bres in de muur van de heilige tempel, en ik vond een kostbare schat en verheug me dat ik deze heerlijke rijkdom ontdekt heb. Zo ging het ook met het lam. De Joden doodden een schaap en ik heb de vrucht van het offer leren kennen. 'Uit zijn zijde kwam bloed en water'. Ik wil niet, luisteraar, dat u zo gemakkelijk aan de geheimen van zo'n groot mysterie voorbijgaat. Ik moet u nog een mystieke en geheimnisvolle verklaring geven. Ik heb u gezegd dat water en bloed vermeld worden als symbool van het doopsel en van het eucharistisch mysterie. Daarop is immers de heilige Kerk gegrondvest, door de wedergeboorte van het bad en de vernieuwing van de Heilige Geest, namelijk door het doopsel en de eucharistische geheimen, die kennelijk beide uit de zijde voortgekomen zijn. Uit zijn zijde heeft Christus dus de Kerk opgebouwd, zoals uit de zijde van Adam zijn vrouw Eva is voortgebracht.

R/. Ténébræ + factæ sunt dum crucifixissent Iesum Iudæi; et circa horam nonam exclamávit Iesus voce magna: Deus meus,

R/. Duister werd het, toen de Joden Jezus gekruisigd hadden; en omstreeks het negende uur riep Jezus met luide stem: Mijn God,

ut quid me dereliquísti? * Et inclináto cápite emísit spíritum. *
 V. Exclámans Iesus voce magna ait: Pater, in manus tuas coméndo spíritum meum. * Et inclináto cápite emísit spíritum.

waarom hebt Gij Mij verlaten? * Toen boog Hij het hoofd en gaf de geest.

V. Jezus riep met luide stem en sprak: Vader, in uw handen be- veel Ik mijn geest. * Toen boog Hij het hoofd en gaf de geest.

Lectio VI

Nam hac de causa Paulus quo- que testátur dicens: De corpore eius et de óssibus sumus, latus significans. Nam sicut de illo látere Deus fecit féminam pro- creári, sic et de suo látere Chris- tus aquam nobis et sánguinem dedit, unde repararétur Ecclésia. Et sicut in sopóre quiescéntis Adæ Deus láteris membra pate- fécit, sic modo post mortem aquam nobis donávit et sángu- nem. Vidéte quemádmódum sponsam sibi Christus coniúnxit, vidéte quo nos cibo enútrit. Eódem cibo náscimur et nutrímur. Nam sicut múlíer affec- tiónis natúra cogénte génitum álere lacte suo et sángvine festí- nat, sic et Christus quos ípse regénerat suo sángvine semper enútrit.

Zesde lezing

Hiervan getuigt ook Paulus als hij zegt: «Van zijn lichaam en zijn gebeente zijn wij». Hiermee be- doelt hij zijn zijde. Want zoals God uit de zijde van Adam de vrouw liet ontstaan, zo gaf Chris- tus ons uit zijn zijde water en bloed, waaruit de Kerk nieuw zou worden gevormd. En zoals God in de diepe slaap van de rustende Adam de ribben van zijn zijde openlegde, zo gaf Hij ons nu na zijn dood water en bloed. Merk op hoe Christus zijn bruid met zich verenigd heeft en met welke spijs Hij ons voedt. Door eenzelfde spijs ontvangen wij het leven en worden wij gevoed. Want zoals een vrouw onder aandrang van haar aangeboren genegenheid zich haast om de pasgeborene met haar melk en bloed te voeden, zo voedt ook Christus allen die Hij opnieuw voortbrengt steeds met zijn bloed.

R̄. Animam meam + diléctam trádidi in manus iniquórum et facta est mihi heréditas mea sicut leo in silva; dedit contra me voces adversárius, dicens: Congregámini, et properáte ad devorándum illum; posuérumt me in desérto solitúdinis et luxit super me omnis terra * Quia non est invéntus qui me agnósceret et fáceret bene.

Ψ. Insurrexérunt in me viri absque misericórdia et non pepercérumt ánimæ meæ * Quia non est invéntus qui me agnósceret et fáceret bene.

R̄. Mijn dierbaar leven heb Ik overgeleverd in de handen der boosdoeners en mijn erfdeel is Mij geworden als een leeuw in het woud; mijn tegenstander verheft zijn gebrul tegen Mij en zegt: Komt haastig samen om Hem te verslinden; zij hebben Mij gezet in een verlaten woestenij en heel de aarde treurt over Mij: * Er is niemand die Mij erkentelijk is en goed doet.

Ψ. Onbarmhartige mensen staan tegen Mij op, en zij sparen mijn leven niet: * Er is niemand die Mij erkentelijk is en goed doet.

Vervolg op blz. 37.

DE DERDE NACHTWAKE

Antiphona 1

Ab insurgéntibus in me * líbera me, Dómine.

Psalmus lviii

Eripe me de inimícis meis Deus meus* et ab insurgéntibus in me prótege me.

Eripe me de operántibus iniquitátem* et de viris sánguine salva me.

Quia ecce insidiáti sunt ánimæ meæ* irruérunt in me fortes.

Neque delíctum neque peccátum in me est Dómine/ sine iniquitate mea currunt et præparántur.* Exsúrge in occúrsum meum et vide.

Et tu Dómine Deus virtútum Deus Israel/ evígila ad visitándas omnes gentes* non misereáris ómnibus qui infidéliter operántur.

Reverténtur ad vésperam et latrábunt ut canes* et circuíbunt civitátem.

Ecce eructábunt ore suo/ et gládius in lábiis eórum:* Quis enim audit?

Et tu Dómine deridébis eos* subsannábis omnes gentes.

1e antifoon

Bevrijd Mij, Heer, van mijn belagers.

Psalm 58

Ontruk mij aan mijn vijanden, mijn God* en bescherm mij tegen hen die tegen mij opstaan.

Onruk mij aan hen die ongerechtigheid plegen* en red mij van de mannen die bloed vergieten.

Want zie, zij belagen mijn ziel* sterken storten zich op mij.

Geen misdrijf, geen zonde is in mij, Heer/ zonder dat er bij mij ongerechtigheid is, snellen zij toe en maken zich klaar* rijs op, mij tegemoet en zie;

En Gij, Heer, God der krachten, God van Israël/ ontwaak om al de volkeren te bezoeken* betoon geen medelijden met allen die zich trouweloos gedragen.

In de avond zullen zij terugkeren en blaffen als honden* en zij zullen de stad rondgaan.

Zie, zij zullen het uitkramen met hun mond/ en een zwaard is op hun lippen:* Wie zou het horen?

Maar Gij, Heer, zult hen uitlachten* Gij zult spotten met alle

Fortitúdo mea tibi atténdam*
quia Deus præsidium meum es.

Deus meus misericórdia eius
præveniet me* Deus fáciat ut
despiciam inimicos meos.

Ne occidas eos ne quando obli-
scátur pópulus meus/ dispérge
illos in virtúte tua et prostérne
eos* protéctor meus Dómine.

Peccátum oris eórum, sermo
labiórums ipsórum* et compre-
hendántur in supérbia sua.

Propter execratióem et mendá-
cium quod loquúntur* consúme
eos in furóre, consúme et non
erunt.

Et scient quia Deus dominábitur
Iacob* et fínium terræ.

Reverténtur ad vésperam et
latrábunt ut canes* et circuíbunt
civitátem.

Ipsi errábunt ad manducándum*
si vero non fúerint saturáti mur-
murábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem
tuam* et exsultábo mane miseri-
córdiam tuam.

Quia factus es præsidium meum*
et refúgium meum in die tribula-
tiónis meæ.

Fortitúdo mea tibi psallam/ quia

volkeren.

Mijn sterkte, tot U zal ik mij
richten* want Gij, o God, zijt
mijn toeverlaat.

Mijn God, zijn barmhartigheid
zal mij voorkomen* God zal mij
doen neerzien op mijn vijanden.

Dood hen niet opdat mijn volk
het niet vergete/ verstrooi hen in
uw kracht en werp hen neer*
Heer, mijn beschermer.

De zonde van hun mond, het
woord op hun lippen* dat zij
verstrikt raken in hun overmoed.

Om de verwensing en de leugen-
taal die zij spreken* verteer hen
in ziedende woede, verteer hen,
en zij zullen niet meer bestaan.

En zij zullen weten dat God
heerst over Jacob* en tot de ein-
den der aarde.

In de avond zullen zij terugkeren
en blaffen als honden* en zij
zullen de stad rondgaan.

Ja, zij zullen rondzwerfen om
voedsel* maar als zij niet verza-
digd zijn dan grommen zij.

Maar ik zal zingen van uw sterke-
te* en in de morgen juichen over
uw barmhartigheid.

Want Gij zijt mijn toeverlaat ge-
worden* en mijn toevlucht ten
dage van mijn beproeving.

Mijn sterkte, U zing ik de psalm/

Deus præsidium meum es* Deus want Gij, o God, zijt mijn toever-
meus misericórdia mea. laat* mijn God, mijn barmhartig-
heid.

Antiphona

Ab insurgéntibus in me * libera
me, Dómine.

Antifoon

Bevrijd Mij, Heer, van mijn bela-
gers.

Antiphona 2

Longe fecísti * notos meos a
me; tráditus sum et non egredié-
bar.

2e antifoon

Mijn vrienden houdt Gij op af-
stand; Ik ben overgeleverd en
kan niet ontkomen.

Psalmus lxxxvii

Dómine Deus salútis meæ* in
die clamávi et nocte coram te.

Psalm 87

Heer, God van mijn heil* overdag
heb ik geroepen en 's nachts voor
uw aanschijn.

Intret in conspéctu tuo orátio
mea* inclína aurem tuam ad
precem meam.

Laat mijn gebed voor uw aan-
schijn komen* neig uw oor naar
mijn verzoek.

Quia repléta est malis ánima
mea* et vita mea inférno appro-
pinquávit.

Want mijn ziel is vervuld van
rampen* en mijn leven is het graf
nabij.

Æstimátus sum cum descendénti-
bus in lacum* factus sum sicut
homo sine adiutório.

Ik word gerekend onder hen die
ten grave dalen* ik ben geworden
als een mens zonder hulp.

Inter mórtuos liber* sicut vulne-
ráti dormiéntes in sepúlcris;

Onder de doden verblijf ik* zoals
verslagenen, die slapen in hun
graf;

Quorum non es memor ámplius*
et ipsi de manu tua abscíssi sunt.
Posuísti me in lacu inferióri* in
tenebrósis et in umbra mortis.

Aan wie Gij niet meer denkt* en
die aan uw hand ontruikt zijn.

Gij hebt mij in de diepe poel
geplaatst* in duisternis en in de

Super me gravátus est furor tuus* et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me* posuísti me abominatióne eis.

Conclúsus sum et non egrédiar* óculi mei languérunt præ afflictiónē.

Clamávi ad te Dómine tota die* expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília* aut surgent umbræ et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam tuam* et veritátem tuam in loco perditiónis?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua* et iustítia tua in terra obliuiónis?

Et ego ad te Dómine clamávi* et mane orátio mea prævéniat te.

Ut quid Dómine repéllis ánimam meam* abscóndis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego et móriens a iuventúte mea* portávi pavóres tuos et conturbátus sum.

schaduw van de dood.

Op mij drukt uw verbolgenheid* en met al uw golven hebt Gij mij overspoeld.

Ver hebt Gij mijn bekenden van mij verwijderd* Gij hebt mij tot een gruwel voor hen gemaakt.

Ik ben opgesloten en kan niet weg* mijn ogen verkwijnen van verslagenheid.

Ik heb tot U geroepen, Heer, de hele dag* ik heb mijn handen naar U uitgestrekt.

Zult Gij soms voor doden wonderen doen* of zullen schimmen opstaan en U loven?

Zal soms iemand in het graf van uw barmhartigheid verhalen* en van uw waarheid op de plaats van het verderf?

Zullen soms in de duisternis uw wonderen gekend worden* en uw rechtvaardigheid in het land der vergetelheid?

En ik, Heer, ik heb tot U geroepen* en reeds in de vroege morgen komt mijn gebed U tegemoet.

Waarom toch, Heer, verstoot Gij mijn ziel* verbergt Gij uw gelaat voor mij?

Arm ben ik en stervende vanaf mijn jonge jaren* ik onderga uw verschrikkingen en ben ten einde raad.

Super me transiérunt iræ tuæ* Uw verbolgenheden hebben mij
et terróres tui excidérunt me. overstelpt* en uw verschrikkingen
hebben mij ontsteld.

Circuíérunt me sicut aqua tota Als water houden zij mij omsloten
die* circumdedérunt me simul. heel de dag* alle tegelijk hebben
zij mij omgeven.

Elongásti a me amícum et próxi- Vriend en naaste hebt Gij van
mum* et noti mei sunt ténebræ. mij verwijderd* en mijn bekenden,
het is de duisternis.

Antiphona

Longe fecísti * notos meos a
me; tráditus sum et non egredié-
bar.

Antifoon

Mijn vrienden houdt Gij op af-
stand; Ik ben overgeleverd en
kan niet ontkomen.

Antiphona 3

Captábunt * in ánimam iusti et
sánguinem innocéntem con-
demnábunt.

3e antifoon

Zij belagen de ziel van de recht-
vaardige en veroordelen onschul-
dig bloed.

Psalmus xciii

Deus ultiónum Dómine* Deus
ultiónum effúlge.

Exaltáre qui iúdicas terram*
redde retributiónem supérbis.

Psalm 93

God der wraak, Heer* God der
wraak, verschijn met luister.

Rijs op, Gij die de aarde oor-
deelt* geef vergelding aan de
hoogmoedigen.

Usquequo peccatóres Dómine*
úsquequo peccatóres exsultá-
bunt?

Hoe lang nog zullen de zondaars,
Heer* hoe lang nog zullen de
zondaars juichen,

Effabúntur et loquéntur protér-
va* gloriabúntur omnes qui ope-
rántur iniquitátem?

Zullen zij onbeschaamde taal uit-
brengen en spreken* zullen allen
die boosheid bedrijven, zich ver-
heffen?

Pópulum tuum Dómine humili-
ant* et hereditátem tuam vexant.
Víduam et ádvenam interficiunt*
et pupíllas occídunt.
Et dixérunt: Non vidébit Dómi-
nus* nec intélleget Deus Iacob.

Intellégite insipiéntes in pópulo*
et stulti quando sapiétis?

Qui plantávit aurem non áudiet*
aut qui finxit óculum non respí-
ciet?

Qui córripit gentes non árguet*
qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hómi-
num* quóniam vanæ sunt.

Beátus homo quem tu erudíeris
Dómine* et de lege tua docúeris
eum;

Ut mítiges ei a diébus malis*
donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus ple-
bem suam* et hereditátem suam
non derelínquet.

Quia ad iustítiam revertétur
iudícium* et sequéntur illam
omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus
malignántes* aut quis stabit me-

Uw volk, Heer, vernederen zij*
en uw erfdeel kwellen zij.

Weduwe en vreemdeling vermoor-
den zij* en wezen doden zij.

En dan zeggen zij: De Heer zal
het niet zien* de God van Jakob
zal het niet bemerken.

Begrijpt het toch, onwetenden
onder het volk* en dwazen, wan-
neer zult gij verstandig worden?

Die het oor geplant heeft, zou
Hij niet horen* of die het oog
gemaakt heeft, niet zien?

Die de heidenen tuchtigt, zou Hij
niet straffen* Hij, die de mens
zijn kennis geeft?

De Heer kent de gedachten der
mensen* Hij weet hoe ijdel ze
zijn.

Gelukkig de mens, die Gij onder-
richt, Heer* en die Gij onderwijst
aangaande uw wet,

Om hem de kwade dagen te ver-
zachten* totdat de kuil wordt
gegraven voor de zondaar.

Want de Heer zal zijn volk niet
verstoten* en zijn erfdeel niet
verlaten.

Want de rechtspraak zal weer
rechtvaardig worden* en alle op-
rechten van hart zullen ermee
instemmen.

Wie zal voor mij opstaan tegen
de boosdoeners* of wie zal mij

cum advérsus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adiúvit me* paulo minus habitásset in loco siléntii ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus,* misericórdia tua Dómine sustentábat me.

In multítudine sollicitúdinum meárum in corde meo* consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid sociábitur tibi sedes iniquitátis* quæ fingit moléstiam contra præcéptum?

Irruunt in ánimam iusti* et sánguinem innocéntem condémnant.

Et factus est mihi Dóminus in præsídiu* et Deus meus in rupem refúgii mei.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum/ et in malítia eórum dispéddet eos* dispéddet illos Dóminus Deus noster.

Antiphona

Captábunt * in ánimam iusti et sánguinem innocéntem condémnábunt.

bijstaan tegen hen, die ongerechtigheid begaan?

Als de Heer mij niet geholpen had* dan had het niets gescheeld of mijn ziel woonde in het oord van de stilte.

Wanneer ik zei: Mijn voet wankelt,* dan ondersteunde mij uw barmhartigheid, Heer.

Bij de menigte van zorgen in mijn hart* hebben uw vertroostingen mijn ziel verblijd.

Zou met U de zetel der ongerechtigheid kunnen samengaan* die onheil sticht in tegenspraak met het gebod?

Zij storten zich op het leven van de rechtvaardige* en veroordelen onschuldig bloed.

En de Heer is mij tot beschutting geworden* en mijn God tot rots van mijn toevlucht;

En Hij zal hun hun ongerechtigheid vergelden/ en hen verdelgen in hun boosheid* Hij zal hen verdelgen, de Heer onze God.

Antifoon

Zij belagen de ziel van de rechtvaardige en veroordelen onschuldig bloed.

Versus

V. Locúti sunt advérsum me
lingua dolósa.

R. Et sermónibus ódii circum-
dedérunt me, *et expugnave-*
Runt me gratis.

Vers

V. Zij getuigden tegen Mij met
valse tong.

R. Zij omgaven Mij met woorden
van haat en bestreden Mij zonder
reden.

Na een korte stilte volgen drie lezingen elk met een responsorie.

De Epístola ad Hebráeos

Lectio VII

Hebr. 4, 11-15

Festínemus íngredi in illam ré-
quiem, ut ne in idípsum quis
íncidat inobædiéntiæ exémplum.
Vivus est enim Dei sermo et
éfficax et penetrábilior omni
gládio ancípiti et pertíngens
usque ad divisióem ánimæ ac
spíritus, compágum quoque et
medullárum, et discrétor cogitati-
ónum et intentiόνum cordis; et
non est creatúra invisibilis in
conspéctu eius, ómnia autem
nuda et apérta sunt óculis eius,
ad quem nobis sermo. Habéntes
ergo pontíficem magnum qui
penetrávit cælos, Iesum Fílium
Dei, teneámus confessiόνem.
Non enim habémus pontíficem
qui non possit cómpati infir-
mitátibus nostris, tentátum autem
per ómnia secúndum similitúdi-

Uit de Brief aan de Hebreëen

Zevende lezing

Laten we ons best doen die rust
binnen te gaan. Laat niemand ten
val komen door het slechte voor-
beeld van hun ongehoorzaamheid
na te volgen. Want het woord van
God is levend en krachtig. Het is
scherper dan een tweesnijdend
zwaard en dringt door tot het
raakpunt van ziel en geest, van
gewrichten en merg. Het ontleedt
de bedoelingen en gedachten van
de mens. Geen schepsel is voor
Hem verborgen, alles ligt open en
bloot voor zijn ogen. Aan Hem
hebben wij rekenschap af te leg-
gen. Nu wij een verheven hoge-
priester hebben, een die de heme-
len is doorgegaan, Jezus, de Zoon
van God, moeten wij vasthouden
aan onze belijdenis. Want wij
hebben een hogepriester die in

nem absque peccáto.

R. Tradidérunt me + in manus impiórum et inter iníquos proiecerunt me et non pepercerunt ánimæ meæ; congregáti sunt advérsus me fortes * Et sicut gigántes stetérunt contra me.

V. Aliéni insurrexérunt advérsus me et fortes quæsiérunt ánimam meam * Et sicut gigántes stetérunt contra me.

Lectio VIII 4, 16; 5, 1-3

Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátia, ut misericórdiam consequámur et grátiam inveniamus in auxiliúm opportúnum. Omnis namque pónifex ex homínibus assúptus pro homínibus constitúitur in his, quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona et sacrificia pro peccátis, qui æque condolére possit his, qui ignórant et errant, quóniam et ipse circumdatus est infirmitáte, et propter eam debet, quemádmódum et pro pópulo, ita étiam pro semetípso offerre pro peccá-

staat is mee te voelen met onze zwakheden; Hij werd zelf op allerlei manieren op de proef gesteld, precies zoals wij, afgezien dan van de zonde.

R. Men heeft Mij overgeleverd in de handen van booswichten, Mij neergeworpen onder de misdadigers en mijn leven niet gespaard; machtigen spannen tegen Mij samen * En als reuzen staan zij tegenover Mij.

V. Vijanden zijn tegen Mij opgestaan en machtigen staan Mij naar het leven * En als reuzen staan zij tegenover Mij.

Achtste lezing

Laten wij daarom vrijmoedig naderen tot de troon van Gods genade, om barmhartigheid en genade te verkrijgen en tijdige hulp. Want elke hogepriester wordt genomen uit de mensen en aangesteld voor de mensen, om hen te vertegenwoordigen bij God en om gaven en offers op te dragen voor de zonden. Hij is in staat onwetenden en dwalenden geduldig te verdragen, daar hij ook zelf aan zwakheid onderhevig is; daarom moet hij, als hij offers voor de zonden opdraagt, evengoed aan

tis.

R. Iesum + trádedit ímpius sum-
mis princípibus sacerdotum et
senióribus pópuli: * Petrus au-
tem sequebátur a longe, ut vidé-
ret finem.

V. Adduxérunt autem eum ad
Cáipham príncipem sacerdotum,
ubi scribæ et pharisæi con-
vénerant: * Petrus autem se-
quebátur a longe, ut vidéret
finem.

Lectio IX

5, 4-14

Nec quisquam sumit sibi illum
honórem, sed qui vocátur a Deo
tamquam et Aaron. Sic et Chri-
stus non semetípsum glorificávit,
ut pónlifex fieret, sed qui locú-
tus est ad eum: Fílius meus es
tu; ego hódie génuí te; quemád-
modum et in álio dicit: Tu es
sacérdos in ætérnum secúndum
órdinem Melchisedech. Qui in
diébus carnis suæ, preces sup-
plicationésque ad eum, qui possit
salvum illum a morte fácere,
cum clamóre váldo et lácrimis
ófferens et exaudítus pro sua
reveréntia, et quidem cum esset
Fílius, dídicit ex his, quæ passus
est, obcædiéntiam; et, con-
summátus, factus est ómnibus

zichzelf denken als aan het volk.

R. De goddeloze heeft Jezus over-
geleverd aan de opperpriesters en
de oudsten van het volk: * Petrus
echter volgde van verre, om te
zien hoe het zou aflopen.

V. Zij brachten Hem naar Kajafas,
de hogepriester, waar de schrift-
geleerden en farizeeën waren
samengekomen: * Petrus echter
volgde van verre, om te zien hoe
het zou aflopen.

Negende lezing

En niemand kan zich die waar-
digheid aanmatigen; men moet
evenals Aäron door God geroepen
worden. Ook Christus heeft zich-
zelf niet de eer van het hogepries-
terschap toegekend; dat heeft
God gedaan, die Hem zei: Gij zijt
mijn Zoon, Ik heb U heden ver-
wekt. En elders zegt Hij: Gij zijt
priester voor eeuwig, op de wijze
van Melchisedek. In de dagen van
zijn sterfelijk leven heeft hij onder
luid geroep en onder tranen gebe-
den en smekingen opgedragen aan
God die Hem uit de dood kon
redden. Om zijn vroomheid is Hij
verhoord. Hoewel Hij Gods Zoon
was, heeft Hij in de school van
het lijden gehoorzaamheid ge-

obœdiéntibus sibi auctor salútis
ætérnæ, appellátus a Deo pónti-
fex iuxta órđinem Melchisedech.

leerd; en toen Hij het einde had
bereikt, is Hij voor allen die Hem
gehoorzamen oorzaak geworden
van eeuwig heil, door God uit-
geroepen tot hogepriester op de
wijze van Melchisedek.

R/. Caligavérunt + óculi mei a
fletu meo, quia elongátus est a
me, qui consolabátur me. Vidéte,
omnes pópuli * Si est dolor
símilis sicut dolor meus.

R/. Dof geworden zijn mijn ogen
van het wenen, want ver verwij-
derd is van Mij, die Mij vertroost-
te. Ziet, alle volken * Of er een
smart is gelijk de mijne.

V. O vos omnes, qui transítis per
viam, atténdite et vidéte * Si est
dolor símilis sicut dolor meus.

V. O, gij allen, die hier langs
komt, let wel en ziet. * Of er een
smart is gelijk de mijne.

Men knielt neer voor een stil gebed.

Oratio

Réspice, quæsumus, Dómine,
super hanc famíliam tuam + pro
qua Dóminus noster Iesus Chri-
stus non dubitávit mánibus tradi
nocéntium * et crucis subíre
torméntum. Qui tecum vivit et
regnat in unitáte Spíritus Sancti,
Deus, per ómnia sáecula sæcu-
lórum. Amen.

Gebed

Wij bidden U, Heer, zie genadig
neer op deze gemeenschap van U,
voor wie onze Heer Jezus Chris-
tus niet geaarzeld heeft zich aan
de handen van de boosdoeners
over te leveren en de foltering
van het kruis te ondergaan. Die
met U leeft en heerst in de een-
heid van de Heilige Geest, God,
door de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Faded, illegible text covering the upper two-thirds of the page.

15

Vijf minuten na het einde van de metten

beginnen de lauden

Faded, illegible text covering the lower third of the page.

DE LAUDEN

Bij de intonatie van de eerste antifoon maakt men een kruisteken.

Antiphona 1

Próprio * Fílio suo non pepércit
Deus sed pro nobis ómnibus
trádedit illum.

1e antifoon

Zijn eigen Zoon heeft God niet
gespaard, maar Hij heeft Hem
voor ons allen overgeleverd.

Psalmus 1

Miserére mei Deus secúndum
misericórdiam tuam* et secún-
dum multitúdinem miseratiónum
tuárum dele iniquitátem meam.
Amplius lava me ab iniquitáte
mea* et a peccáto meo munda
me.

Quóniam iniquitátem meam ego
cognósco* et peccátum meum
contra me est semper.

Tibi tibi soli peccávi* et malum
coram te feci;

Ut iustus inveniáris in senténtia
tua* et æquus in iudício tuo.

Ecce enim in iniquitáte generá-
tus sum* et in peccáto concépit
me mater mea.

Ecce enim veritátem in corde
dilexísti* et in occúlto sapiéntiam
manifestásti mihi.

Psalm 50

Ontferm U over mij, o God, naar
uw barmhartigheid* en naar de
rijkdom van uw ontferming delg
mijn ongerechtigheid uit.

Was mij grondig van mijn onge-
rechtigheid* en reinig mij van
mijn zonde.

Want ik erken mijn ongerech-
tigheid* en mijn zonde is steeds
tegenover mij.

Tegen U, U alleen, heb ik gezond-
digd* en ik heb kwaad gedaan
voor uw aanschijn,

Zodat Gij rechtvaardig wordt be-
vonden in uw uitspraak* en on-
partijdig in uw oordeel.

Want zie, in ongerechtigheid ben
ik verwekt* en in zonde heeft
mijn moeder mij ontvangen.

Want zie, Gij had de waarheid
in het hart lief* en in het verbor-
gene hebt Gij mij wijsheid laten

Aspérges me hyssópo et mundábor* lavábis me et super nivem dealbábor.

Audíre me fácies gáudium et lætítiam* et exsultábunt ossa quæ contrívisti.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis* et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus* et spíritum firmum ínno va in viscéribus meis.

Ne prócias me a fácie tua* et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui* et spíritu promptíssimo confirmá me.

Docébo ínquos vías tuas* et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus/ Deus salutis meæ* et exsultábit lingua mea iustítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries* et os meum annuntiábit laudem tuam. Non enim sacrificio delectáris* holocáustum si ófferam non placébit.

Sacrificium Deo spíritus contríbúatus* cor contrítum et humiliátum Deus non despícies.

zien.

Besprenkel mij met hysop, en ik zal gereinigd worden* was mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Laat mij vreugde en blijdschap horen* en juichen zal mijn gebeente, dat Gij hebt verbrijzeld.

Keer uw aangezicht af van mijn zonden* en delg al mijn ongerechtigheden uit.

Schep in mij een zuiver hart, o God* en vernieuw een sterke geest in mijn binnenste.

Verwerp mij niet van uw aanschijn* en neem uw heilige geest niet van mij weg.

Geef mij opnieuw de blijdschap van uw heil* en sterk mij met een vastberaden geest.

Ik zal de ongerechtigen uw wegen leren* en de goddelozen zullen zich tot U bekeren.

Bevrijd mij van bloedschuld, o God/ God van mijn heil* en mijn tong zal uw gerechtigheid loven.

Heer, open mijn lippen* en mijn mond zal uw lof verkondigen.

Want niet in het offer scheidt Gij behagen* het brandoffer, dat ik brengen zou, zal mishagen.

Een offer voor God is een gebroken geest* een vermorzeld en vernederd hart, o God, zult Gij

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion* ut ædificéntur muri Ierúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium iustítia/ oblatiónes et holocáusta* tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Antiphona

Próprio * Fílio suo non pepércit Deus sed pro nobis ómnibus trádidit illum.

Antiphona 2

Anxiátus est in me * spíritus meus; in me turbátum est cor meum.

Psalmus cxlii

Dómine exáudi oratióne meam/ áuribus pércipe obsecratióne meam* in veritáte tua exáudi me in tua iustítia.

Et non intres in iudícium cum servo tuo* quia non iustificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam* contrívit in terra vitam meam,

Collocávit me in obsúris* sicut

niet versmaden.

Wees minzaam, Heer, in uw welwillendheid voor Sion* opdat de muren van Jeruzalem worden opgebouwd.

Dan zult Gij het offer van gerechtigheid aanvaarden/ de gaven en brandoffers* dan mag men kalveren op uw altaar leggen.

Antifoon

Zijn eigen Zoon heeft God niet gespaard, maar Hij heeft Hem voor ons allen overgeleverd.

2e antifoon

Mijn geest versmacht in Mij, mijn hart is ontsteld in mijn binnenste.

Psalm 142

Heer, verhoor mijn gebed/ leen uw oor aan mijn smeekbede in uw getrouwheid* verhoor mij in uw rechtvaardigheid.

En treed niet in het gericht met uw dienaar* want niet één levende kan zich rechtvaardigen voor uw aanschijn.

Want de vijand heeft mijn ziel vervolgd* hij heeft mijn leven in de grond getrapt,

Mij in duisternis doen wonen*

mórtuos a sáculo.

Et anxiátus est in me spíritus meus* in médio mei obríguít cor meum.

Memor fui diérum antiquórum/ meditátus sum in ómnibus opéribus tuis* in factis mánuum tuárum recogítábam.

Expándi manus meas ad te* ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me Dómine* defécit spíritus meus;

Non abscóndas fáciem tuam a me* ne símilis fiam descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam* quia in te sperávi,

Notam fac mihi viam in qua ámbulem* quia ad te levávi ánimam meam,

Eripe me de inimícis meis Dómine* ad te confúgi.

Doce me fácere voluntátem tuam* quia Deus meus es tu,

Spíritus tuus bonus dedúcet me* in terram rectam.

Propter nomen tuum Dómine vivificábis me* in iustítia tua edúces de tribulatióne ánimam meam.

Et in misericórdia tua dispédes

gelijk de doden van eeuwen her. En mijn geest is beangst in mij* mijn hart is verstijfd in mijn binnenste.

Ik was de dagen van weleer indachtig/ ik overwoog al uw werken* ik haalde mij de daden van uw handen voor de geest.

Mijn handen heb ik naar U uitgespreid* als land zonder water ligt mijn ziel voor U.

Verhoor mij haastig, Heer* mijn geest bezwijkt;

Verberg voor mij niet uw gelaat* opdat ik niet hun gelijk word, die ten grave dalen.

Laat mij in de morgen uw barmhartigheid vernemen* want op U heb ik gehoopt,

Maak mij de weg bekend die ik moet gaan* want tot U heb ik mijn ziel verheven,

Ontruk mij aan mijn vijanden* Heer, tot U neem ik mijn toevlucht.

Leer mij uw wil te doen* want Gij zijt mijn God,

Uw goede geest geleide mij* naar een geëffend land.

Omwille van uw naam, Heer, zult Gij mij laten leven* in uw gerechtigheid zult Gij mijn ziel uit de nood redden.

En in uw barmhartigheid mijn

inimícos meos/ et perdes omnes vijanden verdelgen/ en allen te
 qui tribulant ánimam meam* gronde richten die mijn ziel ver-
 quóniam ego servus tuus sum. drukken* want ik ben uw die-
 naar.

Antiphona

Anxiátus est in me * spíritus
 meus; in me turbátum est cor
 meum.

Antifoon

Mijn geest versmacht in Mij, mijn
 hart is ontsteld in mijn bin-
 nenste.

Antiphona 3

Ait latro ad latrónem: * Nos
 quidem digna factis recípimus,
 hic autem quid fecit? Meménto
 mei, Dómine, dum véneris in
 régnum tuum.

3e antifoon

De rover sprak tot de rover: Wij
 ontvangen loon naar werken, maar
 wat heeft deze gedaan? Gedenk
 mij, Heer, als Gij gekomen zijt in
 uw rijk.

Psalmus lxii

Deus Deus meus es tu* ad te de
 luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea/ te desi-
 derávit caro mea* in terra desér-
 ta et árida et inaquósa.

Sic in sancto appáruí tibi* ut
 vidérem virtútem tuam et glóri-
 am tuam.

Quóniam mélior est misericórdia
 tua super vitas* lábia mea laudá-
 bunt te.

Sic benedícam te in vita mea* et
 in nómine tuo levábo manus
 meas.

Sicut ádipe et pinguédine reple-

Psalm 62

God, mijn God zijt Gij* U zoek
 ik bij het eerste licht.

Mijn ziel dorst naar U/ mijn vlees
 verlangt naar U* in een verlaten
 en dor land zonder water.

Zo ben ik in het heiligdom voor
 U verschenen* om uw kracht te
 zien en uw glorie.

Want beter is uw barmhartigheid
 dan leven* mijn lippen zullen U
 prijzen.

Zo wil ik U zegenen, mijn leven
 lang* en in uw Naam mijn handen
 opheffen.

Als met merg en vet worde mijn

átur ánima mea* et lábiis exsultatiónis laudábit os meum.

Cum memor ero tui super stratum meum* in matutínis meditabor de te.

Quia fuísti adiutor meus* et in velaménto alárum tuárum exsultábo.

Adhæsít ánima mea post te* me suscepít dextera tua.

Ipsi vero in ruínam quæsiérunt ánimam meam* introibunt in inferióra terræ.

Tradéntur in potestátem gládii* partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo/ gloriabúntur omnes qui iurant in eo* quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Psalmus lxvi

Deus misereátur nostri et benedícat nobis* illúminet vultum suum super nos.

Ut cognoscátur in terra via tua* in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus* confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exsúltent gentes/

ziel vervuld* en met juichende lippen zal mijn mond U prijzen.

Wanneer ik aan U denk op mijn legerstede* staat Gij mij in alle vroegte voor de geest,

Omdat Gij mijn helper zijt geweest* en ik onder de dekking van uw vleugels kan juichen.

Mijn ziel is innig aan U gehecht* uw rechterhand is voorgoed mijn steun.

Zij echter hebben mijn ziel gezocht, ten verderve* zij zullen in de diepten der aarde verdwijnen. Zij zullen overgeleverd worden aan het geweld van het zwaard* zij zullen de prooi der vossen zijn.

Maar de koning zal zich in God verblijden/ allen die bij Hem zweren zullen zich beroemen* want de mond der lasteraars is gestopt.

Psalm 66

God ontferme zich over ons en zegene ons* Hij doe zijn aanschijn over ons lichten,

Opdat op aarde uw weg wordt gekend* onder alle volkeren uw heil.

Dat de volkeren U loven, God* dat alle volkeren U loven.

Dat de natie's zich verheugen en

quóniam iúdicas pópulos in juichen/ want Gij oordeelt de
 æquitáte* et gentes in terra volkeren met gerechtigheid* en
 dfrigis. bestuurt de natie's op aarde.

Confiteántur tibi pópuli Deus* Dat de volkeren U loven, God*
 confiteántur tibi pópuli omnes. dat alle volkeren U loven.

Terra dedit fructum suum* bene- De aarde heeft haar vrucht gege-
 dícat nos Deus Deus noster. ven* zegene ons God, onze God.

Benedícat nos Deus* et métuant Zegene ons God* en dat alle
 eum omnes fines terræ. einden der aarde Hem vrezen.

Antiphona

Ait latro ad latrónem: * Nos
 quidem digna factis recípi- De rover sprak tot de rover: Wij
 mus, hic autem quid fecit? Meménto ontvangen loon naar werken, maar
 mei, Dómine, dum véneris in wat heeft deze gedaan? Gedenk
 régnum tuum. mij, Heer, als Gij gekomen zijt in
 uw rijk.

Antifoon

De rover sprak tot de rover: Wij
 ontvangen loon naar werken, maar
 wat heeft deze gedaan? Gedenk
 mij, Heer, als Gij gekomen zijt in
 uw rijk.

Antiphona 4

Dum conturbáta fúerit * ánima Al is mijn ziel ontsteld, Heer, Gij
 mea, Dómine, misericórdiæ me- zult uw barmhartigheid indachtig
 mor eris. zijn.

4e antifoon

Al is mijn ziel ontsteld, Heer, Gij
 zult uw barmhartigheid indachtig
 zijn.

Canticum Habacuc Hab 3, 1^b-19^a

Dómine, audívi auditió- Heer, ik heb uw tijding ver-
 nem tuam* et tímui, Dómine, opus nomen* en ik ben vol ontzag,
 tuum. Heer, voor uw werk.

In médio annórum vivífica illud/ Wek het ten leven in het midden
 in médio annórum notum fácies* der jaren/ in het midden der jaren
 cum irátus fúeris, misericórdiæ zult Gij het bekend maken* nadat
 recordáberis. Gij vertoornd geweest zijt zult Gij
 denken aan ontferming.

Deus a Theman véniet* et God zal van Theman komen* en
 Sanctus de monte Pharan. de Heilige van de berg Pharan.

- Operit cælos glória eius* et laudis eius plena est terra. Zijn glorie bedekt de hemelen* en de aarde is vol van zijn lof.
- Splendor eius ut lux erit/ rádii ex mánibus eius* ibi abscóndita est fortitúdo eius. Zijn glans zal zijn als het licht/ stralen ontspringen aan zijn handen* daar is zijn kracht verborgen.
- Ante fáciem eius ibit mors* et egrediétur pestis post pedes eius. Voor Hem uit zal de dood gaan* en de pest zal Hem op de voet volgen.
- Stetit et concússit terram* aspéxit et dissólvit gentes. Hij staat stil en doet de aarde schudden* Hij ziet toe en doet de volken uiteenvallen.
- Et contríti sunt montes sáeculi/ incurváti sunt colles antíqui* ab itinéribus æternitátis eius. Afgesleten zijn de eeuwige bergen/ kromgebogen zijn de oude heuvelen* onder de schreden van zijn eeuwigheid.
- In afflictióné vidí tentória Chusan* turbántur pelles terræ Má-dian. De tenten van Chusan heb ik in nood gezien* de tentkleden van het land van Madian trillen.
- Numquid in flumínibus irátus es, Dómine/ aut in flumínibus furor tuus* vel in mari indignátio tua? Zijt Gij soms tegen de rivieren in toorn ontstoken, Heer/ of geldt de stromen uw woede* of de zee uw verontwaardiging?
- Quia ascédes super equos tuos* quadrígas tuas victríces. Omdat Gij uw paarden zult bestijgen* uw overwinnende vierspannen.
- Súscitans suscitábis arcum tuum* sagíttis replevísti pháretram tuam. Gij heft uw boog en zult hem spannen* met pijlen hebt Gij uw koker gevuld.
- In flúvios scindes terram* vidérunt te et doluérunt montes. Met stromen zult Gij de aarde splijten* de bergen hebben U gezien en treuren.
- Effudérunt aquas nubes/ dedit abyssus vocem suam* in altum levávit manus suas. De wolken hebben watermassa's uitgestort/ de afgrond heeft zijn stem laten horen* hij heeft zijn

Sol et luna stetérunt in habitá-
culo suo/ præ luce sagittárum
tuárum discédunt* præ splen-
dóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu calcábis terram* in
furóre cónteres gentes.

Egréssus es in salútem pópuli
tui* in salútem cum christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii*
denudásti fundaméntum usque
ad petram.

Confodísti iáculis tuis caput bel-
latórum eius/ veniéntium ut tur-
bo ad dispergéndum me* exsul-
tátio eórum, sicut eius, qui dévo-
rat páuperem in abscondito.

Viam fecísti in mari equis tuis*
in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter
meus* ad vocem contremuérunt
lábia mea.

Ingréditur putrédo in óssibus
meis* et subter me vacíllant
gressus mei.

Conquiéscam in die tribulatiónis*
ut ascéndat super pópulum, qui
invádit nos.

handen omhooggeheven.

Zon en maan zijn in hun woning
gebleven/ bij het licht van uw
pijlen verdwijnen zij* bij de schit-
tering van uw bliksem-speer.

Met geraas zult Gij de aarde ver-
trappen* in woede de stammen
met voeten treden.

Gij zijt uitgetrokken tot redding
van uw volk* tot redding samen
met uw gezalfde.

Gij hebt de nok van het huis der
goddelozen verpletterd* de grond-
vesten blootgelegd tot op de rots.

Gij doorboort met uw werptuigen
het hoofd van zijn strijders/ die als
een wervelwind aanstormen om
mij te verstrooien* met het ge-
juich als van een die de arme in
een uithoek verslindt.

Gij hebt een weg gebaand op zee
voor uw paarden* op het schuim
van de geweldige wateren.

Ik heb het vernomen en mijn
ingewanden raakten van streek*
bij het gerucht beefden mijn lip-
pen.

Het bederf dringt door in mijn
gebeente* en onder mij wankelen
mijn schreden.

Laat mij rust vinden op de dag
van ellende* moge die dag aan-
breken voor het volk dat ons
overvalt.

Ficus enim non florébit* et non erit fructus in víneis.

Mentiétur opus olívæ,* et arva non áfferent cibum.

Abscíssum est de ovíli pecus* et non est arméntum in præsépi-bus.

Ego autem in Dómino gaudébo* et exsultábo in Deo salvatóre meo.

Dóminus Deus fortitúdo mea/ et ponet pedes meos quasi cervórum* et super excélsa mea dedú-cet me.

Antiphona

Dum conturbáta fúerit * ánima mea, Dómine, misericórdiæ me-mor eris.

Antiphona 5

Meménto mei * Dómine Deus, dum véneris in regnum tuum.

Psalmus cxlviii

Laudáte Dóminum de cælis* laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes ángeli eius* laudáte eum omnes virtútes eius.

Laudáte eum sol et luna* laudá-te eum omnes stellæ lucéntes.

Want de vijgeboom zal niet bloei-en* en geen vrucht zal er zijn aan de wijnstokken.

De vrucht van de olijf zal tegen-vallen* en de velden zullen geen voedsel opbrengen.

Weggeslept uit de schaapskooi is de kudde* en er is geen vee in de stallen.

Maar ik zal mij verheugen in de Heer* en ik zal juichen in God mijn verlosser.

God de Heer is mijn kracht/ en Hij zal mijn voeten maken als die van herten* en Hij zal mij over mijn hoogten begeleiden.

Antifoon

Al is mijn ziel ontsteld, Heer, Gij zult uw barmhartigheid indachtig zijn.

5^e antifoon

Gedenk mij, Heer, als Gij geko-men zijt in uw rijk.

Psalm 148

Looft de Heer vanuit de hemel* looft Hem in den hoge.

Looft Hem, al zijn Engelen* looft Hem, al zijn krachten.

Looft Hem, zon en maan* looft Hem, alle lichtende sterren.

Laudáte eum cæli cælórum* et aquæ omnes quæ super cælos sunt.	Looft Hem, hemel der hemelen* en alle wateren die boven de hemel zijn.
Laudent nomen Dómini* quia ipse mandávit et creáta sunt.	Laten zij de naam des Heren loven* want Hij beval en zij werden geschapen.
Státuit ea in ætérnum et in sæculum sæculi* præcéptum pósuit et non præteríbit.	Hij gaf hun het bestaan voor eeuwig en in de eeuwen der eeuwen* Hij stelde een wet die niet ver gaat.
Laudáte Dóminum de terra* dracónes et omnes abyssi, Ignis grando nix fumus* spíritus procellárum qui facit verbum eius,	Looft de Heer vanaf de aarde* zeedieren en alle waterdiepten, Vuur, hagel sneeuw en nevel* stormwind, die zijn woord volbrengt,
Montes et omnes colles* ligna fructífera et omnes cedri, Béstiaë et univérsa pécora* serpéntes et vólucres pennátæ,	Bergen en alle heuvels* vruchtboomen en alle ceders, Wilde dieren en alle vee* slangen en gevleugelde vogels,
Reges terræ et omnes pópuli* príncipes et omnes iúdice terræ,	Koningen der aarde en alle volkeren* vorsten en alle rechters der aarde,
Iúvenes et vírgines* senes cum iunióribus.	Jongens en meisjes* bejaarden en kinderen.
Laudent nomen Dómini/ quia exaltátum est nomen eius solíus* magnificéntia eius super cælum et terram.	Laten zij de naam des Heren loven/ want zijn naam alleen is hoog verheven* zijn majesteit gaat hemel en aarde te boven.
Et exaltávit cornu pópuli sui/ hymnus ómnibus sanctis eius* fíliis Israel pópulo qui propínquus est ei.	Hij heeft de hoorn van zijn volk verheven/ een lofzang komt al zijn heiligen toe* de kinderen van Israël, het volk dat Hem nabij is.

Psalmus cxlix

Cantáte Dómino cánticum novum* laus eius in ecclésia sanctorum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum* et filii Sion exsúltent in rege suo.

Laudent nomen eius in choro* in týmpano et cíthara psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo* et honorábit mansuétos in salúte.

Iúbilent sancti in glória* læténtur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eorum* et gládii ancípites in máni-bus eorum,

Ad faciéndam vindíctam in natió-nibus* castigatiónes in pópulis,

Ad alligándos reges eorum in compédibus* et nóbiles eorum in mánicis férreis,

Ad faciéndum in eis iudícium conscríptum.* Glória hæc est ómnibus sanctis eius.

Psalmus cl

Laudáte Dóminum in sanctuáριο eius* laudáte eum in firmaménto virtútis eius.

Psalm 149

Zingt de Heer een nieuw lied* zijn lof weerklinke in de vergadering der heiligen.

Dat Israël zich verblijde in Die haar heeft gemaakt* en dat de kinderen van Sion juichen over hun Koning.

Laten zijn naam in reidans loven* met pauk en cither psalmen voor Hem zingen.

Want de Heer heeft behagen in zijn volk* met heil zal Hij de zachtmoedigen onderscheiden.

Dat de heiligen jubelen van heerlijkheid* zich verblijden op hun legersteden.

Gods lofprijzing in hun mond* en een tweesnijdend zwaard in hun handen,

Om wraak te oefenen onder de natie's* strafgerichten onder de volkeren,

Om hun koningen in voetboeien te slaan* en hun rijksgroten in ijzeren kluisters,

Om het beschreven vonnis aan hen te voltrekken.* Dit is de roem voor al zijn heiligen.

Psalm 150

Looft de Heer om zijn heiligdom* looft Hem om zijn machtig firmament.

Laudáte eum in magnálibus eius* laudáte eum secúndum multitudínem magnitúdinis eius.

Laudáte eum in sono tubæ* laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in týmpano et choro* laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cýmbalis benesónántibus/ laudáte eum in cýmbalis iubilatiónis.* Omne quod spirat laudet Dóminum.

Looft Hem om zijn machtige daden* looft Hem naar zijn ontzaglijke grootheid.

Looft Hem met bazuingeschal* looft Hem met harp en cither.

Looft Hem met pauk en dans* looft Hem met snarenspeel en fluit.

Looft Hem met rinkelende cymbalen/ looft Hem met schallende bekkens.* Alles wat ademt, love de Heer.

Antiphona

Meménto mei * Dómine Deus, dum véneris in regnum tuum.

Antifoon

Gedenk mij, Heer, als Gij gekomen zijt in uw rijk.

Versus

Y. Christus factus est pro nobis obœdiens usque ad mortem.

R. Mortem autem crucis.

Vers

Y. Christus is voor ons gehoorzaam geworden tot de dood.

R. Tot de dood aan het kruis.

Antiphona ad Benedictus

Posuérunt * super caput eius causam ipsíus scriptam: Iesus Nazarénus, Rex Iudæórum.

Antifoon bij het Benedictus

Boven zijn hoofd bracht men een opschrift aan met de reden van zijn veroordeling: Jezus van Nazaret, Koning der Joden.

Canticum Zachariæ

Benedíctus Dóminus, Deus Israel* quia visitávit et fecit redemptiónem plebi suæ

Lofzang van Zacharias

Geprezen zij de Heer, de God van Israël* omdat Hij omziet naar zijn volk en het bevrijdt.

Et eréxit cornu salútis nobis* in
domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctó-
rum* qui a sáculo sunt, prophe-
tárum eius,

Salútem ex inimícis nostris* et
de manu ómnium, qui odérunt
nos;

Ad faciéndam misericórdiam cum
pátribus nostris* et memorári
testaménti sui sancti,

Iusiurándum, quod iurávit ad
Abraham patrem nostrum* datú-
rum se nobis,

Ut sine timóre, de manu inimicó-
rum liberáti* serviámus illi

In sanctitáte et iustítia coram
ipso* ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, prophéta Altíssimi
vocáberis* præsibis enim ante
fáciem Dómini paráre vias eius,

Ad dandam sciéntiam salútis
plebi eius* in remissionem pec-
catorum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei
nostri* in quibus visitábit nos
óriens ex alto,

Illumináre his, qui in ténebris et
in umbra mortis sedent* ad diri-
géndos pedes nostros in viam
paci.

Een redder heeft Hij ons ver-
wekt* in het geslacht van David,
zijn getrouwe;

Zoals Hij reeds van oudsher had
verklaard* bij monde van zijn
heilige profeten:

Verlossing uit de macht van onze
vijanden* en uit de hand van
allen die ons haten.

Zo zal Hij onze vaderen barmhar-
tig zijn * zijn heilige verbond
gestand doen;

De eed aan onze vader Abraham
gezworen* ons eenmaal te verle-
nen;

Om aan de greep van vijanden
ontruikt* Hem zonder vrees te
dienen;

In vroomheid en gerechtigheid*
al onze dagen voor zijn aanschijn.

En gij, kind, zult profeet zijn van
de Allerhoogste* want gij gaat
voor de Heer uit om zijn weg te
banen.

Gij zult zijn volk de boodschap
van verlossing brengen* door de
vergeving van hun zonden;

Dank zij de innige barmhartigheid
van onze God* die als een nieu-
we dag voor ons zal opgaan;

Om licht te brengen in het duister
en de schaduw van de dood* en
onze voeten te geleiden op een
weg van vrede.

Antiphona

Posuérunt * super caput eius
causam ipsíus scriptam: Iesus
Nazarénus, Rex Iudæórum.

Antifoon

Boven zijn hoofd bracht men een
opschrift aan met de reden van
zijn veroordeling: Jezus van Naza-
ret, Koning der Joden.

Men knielt neer voor een stil gebed.

Oratio

Réspice, quæsumus, Dómine,
super hanc famíliam tuam + pro
qua Dóminus noster Iesus Chris-
tus non dubitávit mánibus tradi
nocéntium * et crucis subíre
torméntum. Qui tecum vivit et
regnat in unitáte Spíritus Sancti,
Deus, per ómnia sáecula sæcu-
lórum. Amen.

Gebed

Wij bidden U, Heer, zie genadig
neer op deze gemeenschap van U,
voor wie onze Heer Jezus Chris-
tus niet gearzeld heeft zich aan
de handen van de boosdoeners
over te leveren en de foltering
van het kruis te ondergaan. Die
met U leeft en heerst in de een-
heid van de Heilige Geest, God,
door de eeuwen der eeuwen.
Amen.